

**גם לאחר סבב ההסלמה האחרון, והפסקת האש
שהושגה בסיומו, נמשך באופן שיטתי שיגור בלוני
תבערה ונפץ מרצועת עזה**

30 במאי 2019

מאז הפסקת האש, שהושגה בתום סבב ההסלמה האחרון (6 במאי 2019), התגברה בהדרגה תופעת שיגור בלוני הנפץ והתבערה מרצועה. בשבועיים האחרונים היא הפכה לאינטנסיבית ושיטתית וגרמה לעשרות שריפות ביישובי עוטף עזה. מאחורי השיגורים עומדת יחידה ייעודית הנקראת "בני אלזוארי" על שמו של מהנדס התעופה התוניסאי שפעל עבור החמאס (פרטים נוספים ראו בהמשך). חמאס אינה מונעת פעילות זאת, להערכתנו על מנת "להרגיל" את ישראל לכך, שהפסקות האש אינן כוללות את "צעדות השיבה" (והאלימות המופעלת בהם) ואת הפסקת שיגור בלוני התבערה והנפץ. כל זאת על מנת לשמר רמת אלימות מסוימת, שאותה מווסתת חמאס, על מנת להפעיל לחצים על ישראל כדי לחלץ ממנה (וממדינות ערביות נוספות) תמורות בנושאים השונים העומדים על הפרק (הזרמת כספים, הקלות במעברים, קידום פרויקטים ברצועה וכו').

כיבוי שריפות ביישובי עוטף עזה בעקבות שיגור בלוני תבערה (חשבון הטוויטר PALINFO, 23 במאי 2019)

פעילי יחידת "בני אלזוארי" במרכז הרצועה משגרים בלוני תבערה ונפץ לעבר ישראל (חשבון הטוויטר PALINFO, 23 במאי 2019).

לצפייה בסרטון

נתוני רקע

תופעת "טרור ההצתות" **החלה בקנה מידה קטן** בשבוע השלישי של "צעדות השיבה" (אפריל 2018). ככל שהתמשכו הצעדות היא **הלכה ו"השתכללה"**. לעפיפוני התבערה, ששוגרו בהתחלה, **נוספו בלוני תבערה**. בהמשך הוכנס לפעולה "שיכלול" נוסף ע"י **חיבור מטעני חבלה לבלוני התבערה**, אשר נועדו להתפוצץ עם הגעתם לישראל. בתקופה הממושכת שבה נמשך "טרור ההצתות" (למעלה משנה) **נגרמו למעלה מ- 2000 שריפות בשטח ישראל (על פי נתוני כבאות והצלה דרום וקק"ל), בתקופה זאת נשרפו כ-35,000 דונמים (קק"ל)**. השריפות הללו, שרובם פרצו בקרבת יישובי עוטף עזה, **שרפו שטחים חקלאיים נרחבים וחורש טבעי**. כמו כן תרם "טרור ההצתות" ל**שיבוש שגרת החיים של תושבי יישובי עוטף עזה וגרם לתושבים המקומיים נזק מורלי ופסיכולוגי**.

לאחרונה גברה תופעת שיגור בלוני הנפץ והתבערה. היא החלה בצורה ספורדית בשבוע הראשון שלאחר הפסקת האש, שסיימה את סבבה ההסלמה האחרון (6 במאי 2019), אך הלכה והתגברה **והפכה בשבועיים האחרונים לפעילות שיטתית ואינטנסיבית** (בניגוד לטענת חמאס, כי המדובר ב"מקרים ספורדיים"). על פי הפרסומים בכלי תקשורת בוצעו השיגורים בשבועיים האחרונים **כמעט מידי יום (ראו נספח)**. בלוני התבערה גרמו בתקופה שלאחר סבב ההסלמה למספר מינימאלי של **35 שריפות** (על פי נתוני כבאות והצלה). עיקר השריפות פרצו בקרבת יישובי עוטף עזה אך כמה מהם הגיעו למקומות מרוחקים יותר בדרום ישראל. יחידת "בני אלזוארי" פרסמה הודעה, כי **שיגורי הבלונים יימשכו עד ליישום ההבנות שהושגו (לטענתם) ובמרכזן הסרה מלאה של המצור על הרצועה (ראו להלן)**.

תגובת ישראל

ישראל הגיבה (פעמיים) על שיגור בלוני התבערה והנפץ בצמצום מרחב הדייג, **אך ללא הועיל**:
 ♦ **ב-22 במאי 2019**, הודיע מתאם פעולות הממשלה בשטחים על צמצום מרחב הדיג ברצועה ל-10 מייל, בשל שיגורי בלוני התבערה מהרצועה לעבר שטח ישראל (דף הפייסבוק בערבית של מתאם פעולות הממשלה בשטחים, 22 במאי 2019). על פי התקשורת הישראלית המדובר ב-11 שריפות

¹ **סהיל אלהנדי, חבר הלשכה המדינית של חמאס**, תיאר את הפרחות האחרונות של בלוני התבערה והנפץ כ"מקרים ספורדיים" והכחיש כי ישנה החלטה קולקטיבית בדבר "חזרת האמצעים הקשים וגסים [לשון נקייה להפרחת הבלונים ולמעשי אלימות נוספים] לצעדות השיבה" (סוכנות אנטוליה, 27 במאי 2019). בחינת מימדי הפרחת הבלונים בשבועות האחרונים מראה, כי **המדובר בפעילות שיטתית ואינטנסיבית ולא ב"מקרים ספורדיים"**.

שפרצו בעוטף עזה בעקבות פגיעת בלוני תבערה, שתיים מהן בבארי. למרות זאת, נמשכו שיגורי בלוני התבערה והנפץ (ראו נספח). ב-26 במאי 2019, שב והוגדל מרחב הדייג ל-15 מייל.

◆ ב-29 במאי 2019, שב והודיע מתאם פעולות הממשלה בשטחים על החלטתו **לצמצם עד להודעה חדשה את מרחב הדיג ברצועה מ-15 מייל ל-10 מייל** (דף הפייסבוק בערבית של מתאם פעולות הממשלה בשטחים, 29 במאי 2019). ב-29 במאי נמשכה הפרחת הבלונים: במהלך היום זוהתה הפרחת בלונים **ואותרו שלוש שריפות בשטחי ישראל**. אחת השריפות פרצה בבית מגורים בנתיבות כתוצאה מבלון תבערה.

פעילות יחידת "בני אלזוארי"

בשנה האחרונה התמסד "טרור ההצתות". התמסדות מצאה ביטויה בהקמת יחידה, אשר "מתמחה" בסוג פעולה זה בשם "בני אלזוארי", שאף הקימה חמ"ל ייעודי לשם כך². נראה לנו, כי פעילי יחידה זאת עומדים מאחורי מרבית שיגורי בלוני התבערה והנפץ. נראה לנו, כי בידי חמאס היכולת להפסיק את פעילותם או לחילופין להגביר את היקף השיגורים, על פי שיקולי החמאס, במסגרת מדיניות ויסות הלחצים שלה.

◀ הפעילות המתבצעת לאחרונה ע"י "בני אלזוארי" מלווה באיומים כלפי ישראל ובהודעות בעלות אופי של לוחמה פסיכולוגית (עם "תשומת לב" מיוחדת לתושבי עוטף עזה). כך למשל:

◆ ב-25 במאי 2019 פרסם החמ"ל של יחידת "בני אלזוארי" הודעה, כי **המערכה שהם מנהלים נגד ישראל תמשך בכל הדרכים האפשריות, עד ליישום ההבנות שהושגו ובמרכזן הסרה מלאה של המצור מעל הרצועה**. ההודעה קראה שלא להגיש סיוע לישראל (בכיבוי השריפות) בעקבות גל השריפות שפרץ בה בשל החום הכבד. ההודעה אף גינתה באופן מרומז את הרשות הפלסטינית ומדינות ערב (קרי, מצרים) על הסיוע שהגישו לישראל (דף הפייסבוק של יחידת "בני אלזוארי" במזרח ח'אן יונס", 25 במאי 2019).

◆ ב-24 במאי 2019 שיגרה יחידת "בני אלזוארי" במזרח ח'אן יונס" מסר מאיים **שקרא לתושבי עוטף עזה לחכות למערכה שתגיע בקיץ**. לפוסט צירפו תמונות של חבילות בלונים, חומרי נפץ, ובלוני גז המשמשים לניפוח הבלונים לקראת הפרחתם (דף הפייסבוק של יחידת "בני אלזוארי" במזרח ח'אן יונס", 24 במאי 2019).

² היחידה נקראת על שמו של מהנדס התעופה התוניסאי מחמד אלזוארי, שפעל עבור חמאס ונהרג בעיר צפאקס שבמזרח תוניס (15 בדצמבר 2016). אלזוארי נולד למשפחה דתית בתוניס. עם תום לימודיו ושירותו הצבאי עבר קורס טיס אזרחי שבסיומו התקבל לעבודה בחברת התעופה "תוניס אייר". בעקבות פעילותו במפלגה האסלאמית אלנהצ'ה הוא פוטר ממשרתו ונמלט לסודאן. ב-1991 עבר לסוריה והצטרף לזרוע הצבאית של חמאס. במסגרת פעילותו בחמאס עסק בפיתוח כלי טיס בלתי מאוישים וטיסנים.

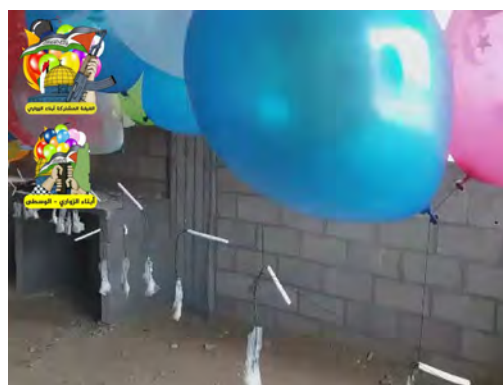

בלוני הגז המשמשים את פעילי יחידת "בני אלזוארי" לניפוח הבלונים לקראת הפרחתם (דף הפייסבוק של יחידת "בני אלזוארי במזרח ח'אן יונס", 24 במאי 2019).

◆ יחידת "בני אלזוארי" הפיצה סרטונים המתארים הכנת מתקני תבערה ונפץ לקראת שיגורם באמצעות הבלונים (דפי הפייסבוק של יחידת "בני אלזוארי" במזרח ח'אן יונס ובמע'אזי, שבמרכז הרצועה, 25, 26 במאי 2019).

מימין: הכנת מתקני נפץ לקראת חיבורם לבלונים (דף הפייסבוק של יחידת "בני אלזוארי במזרח ח'אן יונס", 25 במאי 2019). משמאל: מתקני נפץ לקראת חיבורם לבלונים אותם משגרים פעילי יחידת "בני אלזוארי" (דף הפייסבוק של יחידת "בני אלזוארי במזרח ח'אן יונס", 24 במאי 2019).

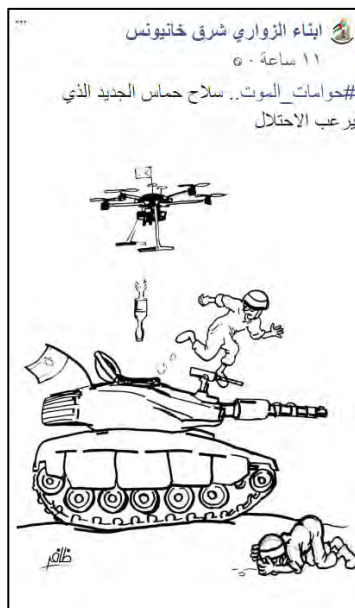
צילומים של בלוני תבערה המוכנים לשיגור. לבלונים אלו מחוברים פתילים (הנראים בצילום מימין). על אחד הבלונים (משמאל) נכתב כי הם מוקדשים לבני העם האלג'יראי (דף הפייסבוק של יחידת "בני אלזוארי במע'אזי", 26 במאי 2019)

מימין: פעיל ביחידת "בני אלזוארי" במרכז הרצועה מציג בלון תבערה לקראת שיגורו לעבר ישראל (דף הפייסבוק של יחידת "בני אלזוארי במע'אזי", 22 במאי 2019). משמאל: פעיל ביחידת "בני אלזוארי" במרכז הרצועה משגר בלון תבערה לעבר ישראל (דף הפייסבוק של יחידת "בני אלזוארי במע'אזי", 22 במאי 2019)

פיתוח רחפנים נושאי ראשי נפץ ע"י "בני אלזוארי" ושימוש בטיסנים

ב-18 במאי 2019 העלתה יחידת "בני אלזוארי" במזרח ח'אן יונס פוסט לדף הפייסבוק שלה בו היא מאיימת כי **בקרוב הם יפתחו רחפנים נושאי ראשי נפץ לשימוש כנגד ישראל**. לפוסט צורפה תמונת רחפן מסוג זה תחת הכיתוב "אם ירצה אלוהים לעולם לא נוכרע" (דף הפייסבוק של יחידת "בני אלזוארי במזרח ח'אן יונס", 18 במאי 2019). בפועל, דווח לאחרונה על שיגורם של **טיסני נפץ**.

מימין: פוסט בו מאיימת יחידת "בני אלזוארי" בפיתוח רחפנים הנושאים ראשי נפץ לשימוש נגד ישראל (דף הפייסבוק של יחידת "בני אלזוארי במזרח ח'אן יונס", 18 במאי 2019). משמאל: קריקטורה המצביעה על האיום שמהווים הרחפנים על צה"ל: "רחפני המוות... נשק חמאס החדש שמפחיד את הכיבוש" (דף הפייסבוק של יחידת "בני אלזוארי במזרח ח'אן יונס", 20 במאי 2019)

פעילי יחידת "בני אלזוארי" מחברים טיסן (נפץ ?) למקבץ בלונים (דף הפייסבוק של "בני אלזוארי" ברצועה, 25 במרץ 2019). יוזכר כי בתקשורת הישראלית הופיעו דיווחים על שיגור טיסן נפץ מצפון הרצועה ועל שני מחבלים, שנפצעו מפיצוץ טיסן נפץ (ראו נספח).

נספח

שיגור בלוני תבערה ונפץ מאז תום סבב ההסלמה האחרון (6 במאי 2019)

את שיגור בלוני התבערה והנפץ בשלושת השבועות שחלפו מאז תום סבב ההסלמה האחרון ניתן לחלק לשני פרקי זמן: **בשבוע הראשון** (מאז ה-6 במאי 2019 ועד ל-14 במאי 2019) **התרחשו 4 שריפות**, שמקורן בשיגור בלוני תבערה מהרצועה (על פי נתוני כבאות והצלה דרום). **בשבועיים האחרונים הפכה תופעה זאת לאינטנסיבית** ובלוני תבערה ונפץ משוגרים **בקצב כמעט יום - יומי**.

רוב הבלונים נחתו בקרבת יישובי עוטף עזה אך כמה מהם הגיעו גם למקומות מרוחקים יותר בדרום ישראל (בלון תבערה שנחת בנתיבות גרם לשריפה בבית מגורים). הבלונים שנפלו בשטח ישראל מאז תום סבב ההסלמה האחרון גרמו ל-**35 שריפות** (על פי נתוני כבאות והצלה דרום³). כמו כן זוהו מקרים של שיגור טיסני נפץ אשר נחתו בשטח הרצועה או בסמוך לגדר הגבול.

הפרחת בלוני תבערה ונפץ ושריפות שנגרמו בשטח ישראל

29 במאי 2019: בלון תבערה שהופרח ע"י מחבלים מרצועת עזה **הצית שריפה בגג פרגולה של בית מגורים בנתיבות**. צוות כיבוי אש שפעל במקום הצליח להשתלט על השריפה (כיבוי והצלה מחוז דרום, 29 במאי 2019).

נזק בגג פרגולה של בית מגורים בנתיבות
(אתר 29,0404 29 במאי 2019).

29 במאי 2019: בלון תבערה שהופרח מעזה גרם לשריפה ביער שמחוני, הסמוך לקיבוץ נחל עוז (תקשורת ישראלית, 29 במאי 2019).

³ זהו **מספר מינימאלי**. זאת משום שבנוסף לשריפות המדווחות פרצו גם שריפות קטנות שהסתיימו ללא מעורבות לוחמי האש. בכמה מהמקרים מדובר בשריפות שהתלקחו מחדש, לאחר שכובו.

**השריפה סמוך לקיבוץ נחל עוז
(צילום איציק לוגסי יערן קק"ל, 29 במאי 2019).**

◀ **28 במאי 2019: בלון תבערה** ששוגר מעזה גרם לשריפה **ביער בארי**. בנוסף, שיגרו מחבלים **בלוני תבערה** **שעברו מעל יישובי עוטף עזה**. לא ידוע מקום נחיתתם (תקשורת ישראלית, 28 במאי 2019).

כיבוי שריפה ביער בארי (יוטיוב, 28 במאי 2019)

◀ **27 במאי 2019:** מחבלים פלסטיניים שיגרו **בלוני תבערה** מצפון הרצועה לעבר **מועצה אזורית חוף אשקלון**. לא דווח על נזקים (תקשורת ישראלית, 27 במאי 2019).

◀ **26 במאי 2019:** שיגור **בלון תבערה** מצפון הרצועה לעבר **מועצה אזורית שדות נגב**. במקום פרצה שריפה, אשר כובתה לאחר זמן מה ע"י כוחות הצלה (תקשורת ישראלית, 26 במאי 2019).

◀ **24 במאי 2019:** שלוש שריפות בעוטף עזה בעקבות שיגור **בלוני תבערה** מהרצועה (כבאות והצלה מחוז דרום, 24 במאי 2019).

◀ **24 במאי 2019:** שני מחבלים מהיחידה העוסקת בשיגור הבלונים נפצעו מפיצוץ **טיסן נפץ**, שנפל בשטח הרצועה סמוך אליהם (תקשורת ישראלית, 24 במאי 2019).

◀ **23 במאי 2019:** שיגור **בלוני תבערה** שנחתו **בעוטף עזה** וגרמו ל-5 שריפות. כוחות הצלה כיבו את כל השריפות (תקשורת ישראלית, 23 במאי 2019).

◀ **23 במאי 2019:** שיגור **טיסן נפץ** מצפון הרצועה, אשר נחת **סמוך לגדר המערכת**. אין נפגעים ולא דווח על נזק (תקשורת ישראלית, 23 במאי 2019).

מימין : שריפה באזור שער הנגב בעקבות שיגור בלון תבערה מהרצועה (חשבון הטוויטר PALINFO, 24 במאי 2019). משמאל : שריפה בקרבת אחד מיישובי עוטף עזה (דף הפייסבוק של יחידת "בני אלזארי במזרח ח'אן יונס", 23 במאי 2019)

כיבוי שריפות בעוטף עזה בעקבות שיגור בלוני תבערה מהרצועה (חשבון הטוויטר PALINFO, 23 במאי 2019)

- 22 במאי 2019 : שש שריפות במועצה אזורית אשכול בעקבות שיגור בלוני תבערה מהרצועה (כבאות והצלה מחוז דרום, 22 במאי 2019).
- 20 במאי 2019: אותרו בלוני תבערה סמוך לאחד הקיבוצים במועצה האזורית שער הנגב (דף הפייסבוק צבע אדום, 20 במאי 2019).
- 18 במאי 2019: אותר צרור בלונים בבסיס צה"ל בדרום הארץ. אל צרור הבלונים הוצמד מטען. המטען לא התפוצץ והוא נוטרל ע"י חבלן משטרתי בלי שגרם לנזק (תקשורת ישראלית, 19 במאי 2019).
- 15 במאי 2019: במהלך אירועי "יום הנכבה", דווח על תשע שריפות שפרצו ביישובי עוטף עזה בשל שיגור בלוני תבערה מהרצועה (תקשורת ישראלית, 15 במאי 2019).

שריפות ביישובי עוטף עזה, כתוצאה מבלוני תבערה, כפי שהן נראות ממזרח העיר עזה
(דף הפייסבוק "פלאסטין לייב", 15 במאי 2019)